

IZLAZI SVAKE
— SUBOTE. —
Preplata
5 Din. mjesечно.
Tromjesečno
Din 15.-
O g l a s i
p o c i j e n i k u .

PREDMORIJSKA REIJEC

UREDNIŠTVO i
UPRAVA
lista nalaze se u
općinskoj zgradi
(bivša kuća
Mattiazzi) II. kat.
Telefon
interurban br. 47

Broj 3.

Šibenik, subota 8. kolovoza 1931.

Godina I.

K SEBI RUKE, ZLIKOVCI !

Hijene, u ljudskim spodobama, izvrišće još jedno odvratno i paklenko djelo... Nesretnici, đavolske duše, spremiše groznu i užasnu tragediju nevinoj djeci ove zemlje. Plaćeni Judinim parama, a prožeti zvjeriskom željom, da ubijaju, uništite tri dragocijena ljudska života a neke osakatiše i upropastiše zanavijek...

Na mirnoj željezničkoj stanici Zemun-Novi Grad odigrao se je prošle nedjelje posljednji čin sotonske rabote mahnitih ubojica. Iz „vagona smrti“ izbijao plamen i dim ekskrazita, a s njim i zadnji očajnički krič pravednih, umirućih žrtava, nad kojima se je cedio đavolski lik zločinaca. Prizori užasa i jeze; otkinute glave, osakačeni udovi, strašan zadali prženog ljudskog mesa... To je bio konac divljih orgija ubojica. To je bio pir neprijatelja ove zemlje, koju bi htjeli unistiti paklenim strojevima i bombama... I to na grozan i užastan način: ubijajući nevine ljudi, žene i djecu... Što je kome skrivila nesretna obitelj prof. Brunetti-a, što onaj jedni Lesničar — da su morali na tako strašan način izgubiti svoje živote? Kakav cilj su time htjeli postići njihovi ubojice? Zar da možda zastraše nas, četrnaest miljona Jugoslovena, koji su s posmjehom na licu spremni dočekati i samu smrt? Tko su ubojice i što dakle oni hoće? Zašto nas ne puste na miru, da slobodno živimo i radimo za svoj napredak i blagostanje? Odgovorite, vi neljudi, vi zvijeri u ljudskim spodobama, zašto nam ubijate ne-

vinu djecu, majke i očeve naše... Zar ne čujete užasnu kletvu žrtava zemunske tragedije, koja pada na vas i na one, koji su vas platili? Ili neznate, da se je čaša strpljenja jugoslovenskog naroda prelila? Ili neznate, da je Jugoslavija još onog istog časa posvetila svoju mučeničku djecu, koju ste, vi zlikovci, ubili iz busije, kukavički i zvverski? Ona su krv naše krv, ona su dio našega srca, koje se kida i krvari od neizrecive боли. Njihova pravedno prolivena krv poprskala je i blagoslovila nerazorive temelje Jugoslavije...

Hoće li dakle prestati daljnja ubijanja? J. li oviime svršena zlikovačka rada ili će se ona i dalje nastaviti? Možda i hoće, možda nezasitnim zvijerima treba još i novih žrtava! Ali tada, neka znadu svi oni, koji nareduju i koji izvršuju te paklenske akcije, da je jugoslovenski narod dovoljno jak, da se brani i obrani od zlikovačkih napadaja i zasjednih ubijstava, pa ma sa koje strane oni dolazili! Dosta smo bili strpljivi, dosta smo dugo mirno gledali zlodjela ubojica i oprštali im! Zemunska tragedija mora da znači konac svega toga. Ona mora da bude posljednji memento ubojicama, da prestanu s atentatima i proljevanjem krvi u zemlji, koja hoće potpuni mir i slobodan život... Jest, nastupio je već dvanaesti čas, da cijela Jugoslavija, muški i odlučno, po zadnji put, pruži i organizatorima i izvršiocima odvratnih i zvverskih zločina: *K sebi ruke, zlikovci!*

Jadranske plovitbe ne zna, ili neće da znađe, da je Šibenik tačka na Jadranu, koja se ne smije potcijenjivati. Osim toga što je Šibenik historijski grad, pun neiscrpivog umjetničkog blaga, u središtu okolice veličanstvene prirodne ljepote, Šibenik je još, sa svojim okružjem, jedna čista nacionalna sredina, koja u našoj državi ipak nešto vrijedi. U trgovačkom pogledu, Šibenik je najbliži izlaz na more te izvozna luka prvo-ga reda. Gospoda na upravi Jadranske plovitbe moraju ovo vazda imati na umu i traktirati Šibenik kao i druge luke južne Dalmacije. Država naša subvencionira Jadransku plovitbu bogato i ne dava joj 36 miliuna godišnje, zato, da se istaknuťa trgovačka i nacionalna mjesta imadu da tuže.

Ovo par riječi nabacili smo per summa capita, ali smo spravni da, makar to bilo i pred najodlučnijim faktorima, sa tačnim podacima i oznakama mjesta i vremena, dokažemo ispravnost naših tvrdnja i upozorimo na kojekakve mane u vršenju parobrodarske službe Jadranske plovitbe kod nas u Šibeniku.

PROVEDENJE SANACIJE ŠIBENSKE TEŽAČKE ZADRUGE

Kako je javnosti već dobro poznato, općina je Šibenska na svojoj sjednici vijeća od 30. maja t. g. zaključila da preuzme na sebe sanaciju naše težačke zadruge, koja se nalazi pod stečajem.

Nije nam cilj da se osvrćemo na razloge, koji su općinu potakli na stvaranje ovoga zaključka, jer su ti razlozi potanko bili izneseni od raznih govornika na istoj sjednici i odobreni od svih vijećnika, te od cijelokupnog šibenskog građanstva. Isto tako nam nije cilj rasuđivati, da li će u budućnosti ova gesta naše Općine urođiti za težačku zadrugu i uopće za naše zadružarstvo onim korisnim plodom, koji se sada očekuje, — jer budućnost je neizvjesna, a mi nijesmo proroci. Razlog radi kojega se osvrćemo na ovu stvar i radi kojega pišemo ove retke, jeste pitanje, kako i na koji se način sa formalne strane ima provesti rečena sanacija, a da se postigne onaj cilj, koji se imao u vidu pri poduzimanju sanacije. Desili se naime, da zadružari otpadnu ili da ne budu voljni dalje nakon sanacije u zadruzi saradivati kao aktivni članovi, nije postignut onaj cilj, koji se je prvenstveno imao u vidu. Mjesto jake, kompaktne zadruge, zajedničke za sve težake Šibenika i okoline, imali bismo tada samo udruženje individua, nesposobno da živi i da provede u djelu ono ekonomsko ojačanje naših težaka, koje bi pomoću zadruge imalo da uslijedi. U prvom dakle redu, da se postigne ono prvo t. j. da se na noge stavi jaka zadružna sa brojnim članstvom, treba za sada sačuvati barem one članove, koji su se u zadruzi nalazili onog dana kada je ista pala pod stečaj, jer jedino takova zadružna može biti dovoljno jaka da počne radom i da tijekom vremena koncentrira i sakupi u jedan interesni krug brojno naše težaštvo. Mnogi će zapitati, da li se može to provesti obzirom na sadašnje stanje stvari i da li ima formalnih i materijalnih prepostavaka za provedenje toga. Prema osnovi šibenske Općine, formulisano u zaključku općinskog vijeća od 30. maja tg., nalazimo donekle obje prepostavke: Općina bi imala isplatiti sve zadrugine vjerovnike, preuzeti sve vjeresije na sebe i tada kao jedini zadružin vjerovnik tražiti skinuće stečaja i omogućiti zadruzi daljnji rad

Kruna ženske ljepote je Grieserova trajna ondulacija

bez elektriciteta

Isključen je kratki spoj i bilo kakav bolan ili neugodan dodir. Najsigurnije, najugodnije i najtrajnije sredstvo ondulacije bez opasnosti jer nema elektriciteta.

Brijački frizerski salon GUSTAV ČERVAR - ŠIBENIK

JADRANSKA PLOVIDBA I ŠIBENIK.

Nakon što je Jadranskoj plovitbi uspjelo, da pred par godina istisne jednu tek započetu liniju Dubrovačke plovitbe iz Sušaka za Dalmaciju, ostala je ona isključiva gospodarica cijelog parobrodarskog saobraćaja za sjevernu Dalmaciju, naročito za područje Šibenika i svega otoka, koje gravitira Šibeniku.

Dok je za sjeverni Jadran do Raba uvela baš proglašen saobraćaj, dok je isto to učinila za Split i sve dalmatinske luke južno od Splita, koje luke imadu još blagodat pomorskog saobraćaja ostalih plovitaba, kao Dubrovačke, San Marko, Bokške i drugih, grad Šibenik, u monopolu Jadranske plovitbe, ostao je zanemaren, bezobzirno zapušten i time znatno oštećen.

Teškom mukom i napornim molbama nekoliko puta postigla se, uz energičnu presiju zaslужnog direktora pomorskog saobraćaja, po koja promjena u voznom redu na korist Šibenika, sve same mrvice neznačne naravi. Ove godine, sve su želje Šibenika bile odbivene, i Šibenik je dobio vozni red nepodesan za turistiku, neudoban za sve otoke šibenskog područja i štetan za trgovinu.

Da se ne bi promislilo na kakav propust s naše strane, napominjem, da je na okružnicu trgovačke komore u Splitu, još u oktobru 1930. općina Šibenska odmah odgovorila iscrpivim podneskom, u kome su potanko bile nabrojene sve želje naše općine, trgovačkog udruženja, društva za saobraćaj stranaca u pogledu budućeg voznog reda, koji bi se imao ustaviti na jednoj posebnoj sjednici u januaru ili februaru 1931. U tome podnesku, u zaključku, izričito je bilo naglašeno, da pretdjedništvo trgovačke komore, ima da od Jadranske plovitbe isposluje jedan projekt novog voznog reda i taj projekt da na vrijeme dostavi Šibenskoj općini na uvid, da Šibenskom delegatu na budućoj sjednici, bude olakoćeno zastupanje Šibenskih interesa. Ovaj podnesak bio je trgovačkoj komori poslat u više primjeraka za razna nadlešta, dakako i za upravu Jadranske plovitbe. Je li trgovačka komora u

Splitu taj podnesak općine Šibenske u redu upotrebila ili nije, mi ne znamo. Znamo samo to, da je do sjednice došlo, da nikakav projekt voznog reda nije bio poslat, da je od trgovačke komore u ime Šibenika bio za sjednicu delegiran njezin član gosp. Vlade Kulić. Gospoda predstavnici Jadranske plovitbe došli su na sjednicu sa već gotovim voznim redom, a kad je delegat Šibenika proti svemu tome energično protestirao, našlo se načina da ga se ozlovolji, i on se sa sjednice morao udaljiti. Drugi dan je bilo primljeno sve ono, što je Jadranska htjela. U tom novom, tada primljenom voznom redu, ne samo da nije bilo uđovoљeno svemu onome što se u podnesku tražilo, već je bilo promijenjeno na gore i ono što je do tada bilo. Čim je to došlo do znanja, odlučio se sam načelnik grada Šibenika Dr. V. Smolčić, da lično pođe na Sušak i tu kod Direkcije posreduje. Ponio je sobom obrazložen podnesak i tražio za Šibenik minimum u promjeni voznog reda, minimum koju je bilo moguće izvršiti. Tražio je: dolazak brzih parobroda u 23 sata mjesto u 24; za turističku prugu broj 6 tražio je uspostavu orara koji je prije bio; za odlazak lokalnih parobroda po sata kasnije; tražio je ponovno zavedenje ukinute pruge Šibenik-Rab; zatim duže zauzimanje pruge Sušak-Patras, na dolasku iz Venecije ravno u Šibenik, te dolazak još jedne levantinske pruge u Šibenik, i tražio je ustanovljenje svakodnevног izletničkog parobrodića iz Šibenika na vodopad Krke i obratno. Ništa drugo. Za ovakove sitnice, za koje je, za druga mesta, kao n. pr. Sušak ili Split dovoljan samo mig načelnika ili gospodina Jerka Čulića, htjelo se za Šibenik posebnih podnesaka, delegata i čak ličnog putovanja načelnika do direkcije Jadranske. I sve uzalud. Načelnik Šibenika bio je primljen s visine i bez uvaženja.

Sve i kad Dr. Smolčić ne bi bio načelnik našeg grada, on sam, radi svoje ličnosti, društvenog položaja i visoke naobrazbe zaslužuje veliku pažnju i obzir. Tim više, kad on nastupa kao načelnik grada Šibenika. Mi nismo krivi, da gosp. generalni direktor

i napredak. Dakle sa formalne strane pretpostavlja se uskrsnuće stare težačke zadruge sa svim njenim članstvom i sa starim krugom djelovanja, te se principijelno stoji na stanovištu, da stara težačka zadruga ima produžiti svojim životom ne prekidajući vezu ni kontinuitet. Tako shvaćena, sanacija zadruge sa formalne strane ne bi zadavala nikakovih poteškoća. No ono sto je najglavnije, treba ovdje konstatirati, da o produženju života stare zadruge ne može biti govora jer stara zadruga je prestala da živi kao posebni pravni subjekt, istim časom, kad je nad njome otvoren stečaj. Ne može više da ju uskrisi ni isplata vjerovniku ni skinuće stečaja, niti može da joj povrati život u staroj formi i imenu. Tako naređuje zakon i drukčije ne može da bude. Zbilja ova okolnost, koja se pri postupku saniranja zadruga nije imala u vidu, može na prvi mah da zadade poteškoća pri provedenju zaključka općinskog vijeća, jer prestankom zadruge prestaje i njeno članstvo, a prestankom zadruge i članstva, prestaje također ono organizirano tijelo, koje je imalo da služi kao čvrsta baza dalnjem razvitku i napretku do jedne velike i zajedničke zadruge. Kod ovakova stanja stvari, nužno se nameće, da se postupak upravi drugim pravcem i da se nađe jedna forma, koja će omogućiti, da svi zadrugari stare zadruge i nadalje ostanu na okupu u svrhu, da im se dalnjim korisnim radom povrati pokolebana vjera u ekonomski i socialni probitak zadrugarstva. Jasno je, da se na staru zadrugu ne može računati. Prema tome ne ostaje drugo nego da se misli na osnutak nove i mlade zadruge, koja može čak da se zasnuje sa proširenim radom i djelokrugom, te sa svježim projektom budućeg djelovanja. Treba samo naći načina, kako da se članstvo stare zadruge prenese u ovu novootvorenu zadrugu u svrhu dalnjeg zajedničkog potpomaganja. Taj način nije baš lak ni gladak, ako se uzme u obzir nepovjerljivo stajalište našeg težaka prama zadrugarskoj ideji, te ako se uvaži činjenica da loše iskustvo obara duh i onim najsmionijim i najpoletnijim. Mislimo da je i pri provedenju ovoga zadatka opet u prvom redu pozvana naša Općina i to ne samo stoga, što njoj u principu mora da pripada inicijativa i zauzimanje u svim jačim ekonomskim pohvatima slične prirode, — već poglavito stoga što je zaključkom vijeća preuzela na sebe dužnost da putem sanacije težačke zadruge osnaži pokolebanu vjeru u naše zadrugarstvo i da pruži prigodu našim zadrugarima da se o protivnom uvjere. Općina stoga mora da nađe načina, kako da novoj zadrudi dade koli brojčanu snagu priljevom zadrugara iz stare zadruge, toli i novi duh povjerenja u nepobitnu korist ispravnog provedenja zadrugarske ideje. Nadamo se da će korisno započeti akcija urođiti pod vodstvom njenih pokretača još krisnijim i probitačnjim plodom.

Javljam cijenjenom građanstvu,

da smo ovih dana dobili I. električni aparat u Šibeniku za trajnu ondulaciju. Ne peče i ne škodi kosi. Izradba odlična, cijene umjerene. Oskrbljeni smo sa manikiranjem, vodenom ondulacijom, pranjem kose i električnim grijanjem gvožđa za ondulaciju. Salon za Dame i gospodu. — Posluga brza i tačna. Preporučamo se za posjet. S poštovanjem

Braća Laurić

Frizersko - briački Salon ŠIBENIK

Šibenik—Biševi—Vis

(Izlet akademskog kluba)

Tačno u pola noći otplovila je jachta „Nirvana“ prepuna izletnika iz šibenske luke. Beogradski sveučilištarci, naši akademici, nekoliko Čeha i dobar broj šibenskih izletnika napunilo je yachtu, koja je brzinom od sedam milja „jurila“ put Visa.

Blaga ljetna noć. — Mjesecina. — More tiho.

Koliko je more bilo tiho, toliko je opet jedna grupa izletnika bila bučna; pjevači su se natjecali jakaču svoga glasa, a gitaristi jakaču svojih prstiju. — Ko je dobio udobno mjesto, nastojao je da spava, ko ga nije imao, nastojao je da se zabavlja. — Ne znam komu je bilo teže. — Ja nijesam pokušao spavati, a niti sam pokušao da se zabavljam — i bio sam zadovoljan.

U pjevanju, bući, miru, kartanju a možda i u spavanju brzo je protekla noć.

Svanulo je. — Blijeda lica. Raščupane kose. Podnoćnice. Zrcalo. Umivanje. Zrcalo. Crna kava. Brbljanje.

— Jeste li što spavali?

— Pa pokušala sam — a vi?

Rouge, noire, puder i opet zrcalo.

Gitaristi su nakon puna dva sata „akordiranja“ ipak uspjeli da zasviraju, a pjevači su zapjevali slager naših „muzikalnih“ izletnika:

„Peglaj, peglaj - -

Potreba osnutka muzičke škole

Ko je god imao prilike, da prati i analizira razne muzičke priredbe šibenskih muzičkih društava kroz zadnji decenij, mogao je da konstatiše, uz lijepu stranu tih priredaba i jednu značajnu negativnu stranu, a to je pomakanje muzički skolovanog pomladaka bilo pjevača bilo svirača. Na raznim koncertima tih društava mi smo čuli, odnosno vidjeli, da su izvadjači bili uvijek isti. Tako bi se rijetko opazilo gdje koko mlađu silu, koja je opet ušla u sklop starijih, — više po onoj „nek nas bude više“, nego po nekoj progresivno stičenoj muzičkoj kulturi. Istina, ieka su društva nešto i poduzela da izuče svoj pomladak, bilo posebnom školom, bilo nekim periodičnim kursevima, ali ako gledamo na stvarne rezultate tih pokusaja, ustanoviti ćemo, da oni ne mogu nikako da zadovolje. Još se danas čitav muzički život u gradu bazira na onoj staroj gardi pjevača i svirača, dok mlađi, u koliko ih bude, po nešto pomažu, ali ne vode. Iz toga se dade zaključiti, da kad nebi bilo onih starijih, da nebi bilo više muzičkih izvedaba sa domaćim silama u našem gradu. A kad se zna, da oni stariji po prirodnim zakonima ili iz drugih razloga postaju sve rijedji, mi se moramo da pitamo, što će biti do par godina? Tko će nadomjestiti tu staru gardu, i hoće li im se naći dobro zamjena. Tko će onda za sve ovo snositi moralnu odgovornost? Zar oni koji su do danas bili ili se sada još nalaze na vodećim mjestima tih kulturnih ustanova? Ne, nijima se neće moći imputirati krivnja, jer znamo da su oni, u granicama mogućnosti učinili sve, da na bilo kakav način osiguraju pomladak i da ga podvrgnu školi, ali falilo je uvijek ono glavno: falila su društva, da se angažiraju posebni vrsni instruktori, i da se prema njihovom radu, dolično honoriraju. Poznato je, da u našem gradu nijedno muzičko društvo ne može da ima apsolutno svog dirigenta, koji će čitav svoj rad razvijati samo u tom društvu, već se obično angažiraju dirigenti profesionalci koji iz finansijskih razloga moraju, da se uposluju i u drugim društvinama, ili pak dirigenti dilektanti, kojima je muzika sporedno zvanje. Njima se uz njihov dosta slabo honorišten rad ne može nametnuti žilavo i mukotrpno djelovanje u školi pomladaka, a ako tome dobrovoljno privole, oni su svojim brigama i svakodnevnim radom toliko izmoreni, da ne mogu samom pomladku posvetiti svu potrebitu pažnju. Zato se obično dešava da se školovanje obavlja dosta površno i na koncu urodi malim ili nikakovim plodom. Dešava se obično i to, da i sam početnik izgubi volju i bježi iz društva.

Ako se dakle hoće da govori o odgovornosti, tu bezdvojbeno snosimo svi mi skupa, a u prvom redu oni, koji su pozvani da potpomažu razvitak kulturnih društava u gradu. Nemoguće je zamisliti, da se u jednom gradu od 17000 stanovnika ne može naći toliko ljubitelja muzike koji bi minimalnom članarinom potpomagali izdržavanje jednog dirigenta, dakle jednog prosječno plaćenog trudbenika. Imamo ljude istine, koji svoju pasivnost opravdaju time, što u na-

šem gradu postoji više muzičkih društava, pa da je zato nemoguće svakoga potpomagati. U glavnom to može da bude samo jedna dobra isprika i ništa drugo. Najbolje služi kao dokaz fakat, da je pred par mjeseci došlo do fuzije dvaju najjačih muzičkih društava u gradu („Filharmonije“ i „Kola“), pa ipak se njihova finansijska sredstva nijesu poboljšala. I danas to novo muzičko društvo, odnosno uprava društva, ima da rješava onaj stari problem: pronalazak sredstava za angažiranje jednog vrsnog dirigenta neovisnog od rada u drugim društvinama. Ako se ta sredstva ne nadju, ostati će opet sve po starom, životarenje i krparenje. Dogoditi će se ono, što smo već rekli, te će Šibenik jednog lijepog dana ostati bez pjevača i glazbara. Vrijeme je dakle da se uoči ova pogibelj koja predstoji muzičkom životu u našem gradu i da se tome doskoči i pripomogne. U prvom redu treba da ovome posvete malo više pažnje naši gradski oči i da u općinskom budžetu uvrste jednu stalnu pripomoć, koja će omogućiti, da se osnuje solidna muzička škola sa barem jednim, ali zato stručno sposobnim učiteljem ili profesorom muzike, koji će imati jedinu brigu da priprema pomladak muzičara. Ta škola pak nek se povjeri jednom muzičkom društvu u gradu, koje će po svojim tradicijama i stečenom iskustvu pružiti dovoljnu garanciju za uspjeh. Po našem mišljenju najpozvanije takovo društvo bilo bi današnje Masarykovo Filharmoničko Društvo „Kolo“ oko kojeg se danas okupljaju već dobro prokušani muzički pregaoci i ljubitelji muzike. Pod njihovom brigom i paskom, škola će se postepeno razvijati i okupiti u svoju sredinu sve one mlade dobrovoljce, koji vole muziku i željni su, da je upoznaju, a nemaju zato sredstava. Kolika će se pak moralna korist iz toga biti, vidjet će se do par godina, a sigurni smo da će ona biti značajna i da će zadovoljiti. Treba samo pronaći vrsnog pedagoga, a to se ne može bez para. Do koga je, nek pomogne.

B. B.

Stavljam cij. DAMAMA na znanje, da sam u svom salonu uveo posebno odjeljenje za trajnu, vodenu i željeznu ondulaciju, BOJADISANJE KOSE i t. d. Imam najsvršeniji aparat sistem „NAM“ koji ne peče i ne pali kosu. Poseban Damen frizeur, govorit u hrvatski, njemački, slovenski i češki.

Za posjet preporuča se. Frizerski Salon VIKARIO PAVAO, ŠIBENIK

Hajdmo u Marjana!

Uvijek prvakansno svježe zagrebačko pivo, hladna jela i pikante rije svake vrsti. Zagrebačka Pivara Šibenik.

Samoprodaja maslaca marka Zvonon Zora Mayowski, Šibenik.

Protest presjednika: „Mi smo Vas pisali.“

Vapaj gladnoga: „Donesite nam što bilo.“

Kupanje. Spavanje. Pjevanje. Šetanje, a u pet sati nogometna utakmica; — ah ta nogometna utakmica, koja je skoro postala baš „nogometna“. Ispraka: slab sudac. Naši umorni. Mlitavost. Loš teren.

Rezultat: 4:2 za Višane.

I ako doček nije bio dočlan, ali je zato ispravljati Višana na odlasku popravio sve ono što su pri dočeku propustili. — Masa svijeta. Hukanje. Fučkanje.

Energičnim nastupom presjednika našeg akademskog kluba i discipliniranošću članova, bila je sprječena provala „oduševljenja“ s naše strane.

Kličući „Zdravo“ i „Živili Višani“ oprostili smo se od športski raspoloženih Višana, koji su se brzo pokajali na ono „malo“ fučkanja.

Tačno u sedam sati (tačnost kod ovog izleta nije bila dalmatinska) „Nirvana“ je razapela jedra i pustila se u debelu pučinu.

More nemirno. Valovi. Ljuljanje. Želudac. Ljumini. Konjak.

Tu su opet beogradski sveučilištarci imali prigode, da upoznaju sve ljepote i „strahote“ našeg lijepog plavog Jadranu.

U 3 sata pristali smo uz šibensku obalu, a još se čula pjesma neumornih pjevača po 146. put:

„Peglaj, peglaj...
„Dala bi život za njega.“

per.

Dala bih život za njega.“

U sedam sati „Nirvana“ je već bila privezana „cimama“ o komišku rivu. — Razgledavanje grada, Bijela kava. Fotografiranje. Dopisnice. — U 8.30 sati ostavila je „Nirvana“ Komižu i uputila se put Biševa.

Nakon pola sata evo nas i na Biševu.

Dočekalo nas je nekoliko malih čamaca i za dva dinara nas prevezeo u špilju.

Zeleno. Modro. Ljubičasto. Svi su izvukli svoje fotografске aparate i fotografirali unutrašnjost špilje. (Redakcija plaća za svaku uspjelu snimku 1000 din.) „Divno“. „Grandiozno“. „Veličanstveno“. „Kolosalno“ — čuli su se usklici zadivljenih. „Obična rupa“ — „Ovo su bacili u more galicu, pa zato traže od svakoga po tri dinara“, — čuo se protest opozicije zadivljenih.

Deset sati. Dignuto sidro. Odilazak.

Nekoliko neprijatelja vitke linije otvorile svoje „valize“ i tad smo ugledali blago Božje. Bilo ga je mnogo, toliko mnogo, da je Nobile, kad je polazio na sjeverni pol toliko ponio sa sobom, nebi trebao da pojede Malgrena.

U 12 sati ugledali smo Vis, a 12.30 već smo bili raštrkani po gradu tražeći dobar ručak. No tu smo ostali duga nosa. Za objed smo dobili samo „entré“. Nijesmo badava punih 12 sati sanjali o dobrom očiju.

Isprika Višana: „Nismo znali, da će Vas biti toliko.“

Šibenska kronika.

JADRANSKA PLOVIDBA priređuje u nedjelju 9. o. m. brzim i udobnim parobrodom „Krka“ izlet u Biograd nm

Odlazak iz Šibenika u 13:30, dolazak u Biograd u 16 sati. — Odlazak iz Biograda u 20:30 sati, dolazak u Šibenik u 23 sata. Cijena odlasku i povratku Din 24. Djeca i vojnici plaćaju polovicu.

Svi u Biograd, na divno kupalište u Solinama!

Gradnja sokolskog doma u Šibeniku.

Već od dulje vremena razne uprave sokolskog društva u Šibeniku, bavile su se mišlu izgradnje sokolskog doma, koji bi odgovarao ne samo svrsi, već i potrebama grada. Današnje prostorije, ustupljene od Općine, apsolutno nijesu podesne za sokolanu, a služe samo u pomanjkanju boljih, više za administrativne svrhe, jer bez gombaone, o kojoj u današnjim prostorijama ni govora nema, ne može se ni zamisliti uspješan sokolski rad. Sve ovo, potaklo je današnju upravu, da se najozbiljnije pozabavi ovim toli važnim pitanjem i da se konačno odluci na gradnju doma, bez kojeg bi ovo društvo, koje inače uživa glas jednog od najboljih, moralo potpuno likvidirati. Dobrovoljnim doprinosima rodoljubivog građanstva omogućena je društvu nabavka potrebitog zemljišta, ali u pomankaju dalnjih finansijskih sredstava, ostalo se samo na tome. Ovako se dalje nije moglo i trebalo je ovo pitanje skinuti s dnevnog reda. Potaknuti obećanjem novčane pripomoći od strane mjesne Općine, kao i ostalih nadležnih faktora, uprava je napokon donijela odluku, da se još u toku ove godine započne gradnjom doma. Naročiti odbor izvršio je sve nužne pripreme tako, da se gradnjom već započelo. Za ovaj početak, naročita zasluga pripada našoj Općini, koja nas je nato potakla obećanjem, da će za gradnju doma udijeliti najobilniju novčanu pripomoći.

Apelujemo i na ostale nadležne faktore, da slijede ovaj plemeniti primjer općine, jer jedino na taj način biće omogućeno sokolski dom i dovršiti.

Dana 16. augusta prigodom desetgodišnje stjecanja na prijestolje Nj. V. Kralja Aleksandra I. uprava je zaključila, da uz ostale svečanosti posveti i temeljni kamen svog doma. Naročito odaslanstvo, stavljeno od braće Grubišića Frane banskog vijećnika, Kovačev Pave staroste župe, i Rodić Stanka staroste društva, pozvalo je g. bana primorske banovine, da osobno prisustvuje ovoj svečanosti, za koju se većine velike pripreme. Uvjereni smo, da će i rodoljubivo građanstvo pripomoći ovu plemenitu, korisnu i rodoljubivu namisao i svim silama istu potpomoći, kako bi naše društvo u sokolstvu moglo zauzeti ono mjesto, koje mu po spremi i radu pripada. Sokolaš

Premještenje sudija. Stanko Rodić sudija okruž. suda, starosta ovdašnjeg Sokola, pretsj. činovničke zadruge itd., premješten je ovih dana u Split.

Isto tako premješten je u Split poglavica kotar. suda u Tijesnom, Periklo Tecilazić.

BLAGDAN SV. LOVRINCA. Primamo od samostana sv. Lovre i rado uvrštavamo:

Dne 10 kolovoza slavi se spomen velikog mučenika i borca Hristova sv. Lovre. Ovaj junak vjere Isusove od davnine je poznat gradu Šibeniku. Godine 1652 podigao Oci Franjevci uz sudjelovanje puka samostan i crkvu, pa jedno i drugo okrštište imenom sv. Lovre. U njihovoj maloj, ali krasnoj i ukusnoj crkvi uz ostalih šest mramornih oltara ponosno se diže i oltar sv. Lovre. Na vrhu oltara postavljena su tri simbolična kipa: Vjera, Uhvanje i Ljubav. Na oltaru se nalazi velika i umjetnička slika mučenikova izrađena od vrsnoga slikara Bellecci-a. Ovu sliku stranci sa uđivanjem svaki put dugo promatraju.

U istoj je crkvi izložena glasovita i znamenita slika sv. Lovre izrađena od umjetnika, slikara Tintoretta. Isto tako i njezina kopija učinjena godine 1930 od slikarice, Č. Sestre Rafaela Egger.

U ovoj starodrevnoj crkvi, na blagdan sv. Lovre, odvataće se kao i prošlih godina crkveni obredi slijednjim redom:

Jutrom u 5 s. pjevanje života Svećeva. U 6 s. pjevana misa. Od 6 s. — 10 s. tihe misa. U 10 s. svečana misa. Poslije podne u 7 s. propovijed, litanijske, blagoslov sa Presvetim i ljubljenje relikvija Svećevih.

Izložba klasičnih slika i umjet, objekata u biskupijskim, te po crkvama Sv. Barbare, Sv. Frane, Sv. Lovre, Sv. Dominika, i pravoslavnoj crkvi, ostaju otvorene do svršetka augusta o. g.

Raspovjeda katedrale reflektorima, bit će iznutra svake večeri, a izvana, čim budu namješteni novi reflektori, koje je odbor naredio u Berlinu, a stići će kroz par sedmica. Reflektori će biti stalno namješteni, tako da će naša katedrala moći svakom svečanom prigodom da bude umjetnički razsvijetljena.

Etnografska izložba u učiteljskoj školi, jučer je bila zatvorena.

Izbor predsjednika Rudarske zadruge za Dalmaciju. Članovi Predstojn. Rudarske Zadruge na svojoj sjednici održanoj u Splitu na 28. juna t. g. izabrali su jednoglasno za predsjednika g. Dr. Marka J. Dominisa. Taj izbor potvrdilo je Rudarsko satništvo u Splitu. — Ponosni smo što je naš sugrađanin i obiljubljeni advokat Dr. Dominis dobio ovim postavljenjem zasluženo priznanje za svoj ustrajni rad na promicanju i razvitku rudarske industrije.

SPORTSKI ŠIBENIK

O športu u Šibeniku — u koliko egzistira — može se govoriti samo najbolje. Relativno prilikama i kondicijama, šport u Šibeniku notira lijepe uspjehe i dobre rezultate, premda bi, što se tiče športa na kopnu, mogao da se kudikamo jače razvije, imajući sve predispozicije da dosegne nivô naših jačih športskih centara.

Dosada se interes za šport u našem gradu ograničavao u glavnom na omladinu. Ova neshvaćena i nepoduprta dovoljno u svim nastojanjima i športskom radu od starijih i kompetentnijih, nije mogla mnogo da postigne za jači razvitak športa. Iznimku čini naš P. Š. K. „Krka“, kao lijep i eklatantan primjer, gdje zajednička akcija škortske omladine te moćnijih i uplivnijih građana uz pripomoći i šireg kruga građanstva, rezultira, u relativno kratko vrijeme, najvećom športskom trofejom — naslovom „državnog prvaka“.

Ovaj primjer trebao bi da dade podstrek i impulsa za razvitak i ostalih športskih disciplina, jer jasno nam demonstrira da u Šibeniku postoje svi preduvjeti: samo treba više športske aktivnosti.

Potrebu razvitka športa te njegovu važnost i značenje suvišno je isticati i opisivati u današnje doba, kad je šport postao tako važan faktor, da se čak i opšti napredak gradova i država prosuđuje po športskoj snazi; u doba kad se osnivaju fakulteti za športsku naobrazbu, kad veliki i kulturni narodi žrtvuju ogromne svote za razvitak i napredak športa, kad se čak i u redoviti državni budžet unose velike sume za šport.

Sve ovo najbolje nam ilustrira važnost i ulogu, koja se pridaje športu, kao faktoru fizičkog i moralnog vaspitanja naraštaja, te kao najboljem sredstvu propagande (N. P. Uruguay, Argentina). Veliko značenje uloge upoznavanja i zblžavanja među narodima

UKUSNA I ZDRAVA
je
KOLINSKÀ KAVA

ma (Francuska-Njemačka), također je jedna od najznačajnijih korisnih rezultata športa u međunarodnom životu država i nacija.

Uvaživši sve ovo bilo bi potrebno da se više i življe poradi oko športskog razvijanja i napretka u našem gradu.

Uz ovo što se dosada postiglo i uradilo, treba, u prvom redu, nastojati oko nabavka i uređenja jednog lijepog reprezentativnog športskog igrališta kao baze za razvitak športa na kopnu. Odavna je postojalo i postoji u Šibeniku više raznih športskih, zapravo nogometnih klubova. Svi ti klubovi nisu mogli da se jače razviju uza sve žrtve i nastojanja svojih članova većinom omladine, jer nije bilo pogodnog terena za uređenje športskog igrališta. Poduzimalo se i više akcija u tom pogledu, ali dosada bez uspjeha. Uspjeh je izostao, a i izostajaće dok tim akcijama ne pristupe i kompetentniji faktori, te dok ne nađu odaziva i kod čitavog građanstva.

Zajedničkom dakle akcijom riješiće se to pitanje lako i brzo, a njegovo rješenje treba da leži na srcu svim građanima. Uz veliku korist koju će naš grad imati od propagade preko športa (najbolji dokaz je primjer splitski „Hajduk“!), još veća i značajnija korist biće sačuvanje i održanje zdravlja omladine. Iz pretežne većine naših nehigijenskih i nezdravih stanova te raznih zagušljivih prostorija uputiti omladinu na čisti zrak, u zdrave i viteške športske borbe sveta je dužnost svakog roditelja i građanina, prema onoj njemačkoj: „Umnožajući broj športskih igrališta, smanjujemo broj bolnica.“

S. V.

VIJESTI IZ SJEVERNE DALMACIJE

Iz Novigrada

Novigrad, 5. kolovoza

Nova općinska uprava preuzeala dužnost. U subotu 1. ov. mj. preuzeala je dužnost nova općinska uprava. Tom prilikom je načelnik g. Radošević izdao proglašenje na pučanstvo novigradske općine, kojim apelira na srdačnu saradnju naroda u cilju poboljšanja današnjeg teškog stanja općine.

Lov tunine. Novigradska Ribarska Zadruga uхватila je zadnjih dana deset većih komada tunja. Ovo je prvi lov ribe-selice, ali izgleda, da neće donijeti onoliko koristi, koliko se očekuje, jer se opaža da tunina sve manje zalazi u Novigradski Zaljev. A i od onoga što dođe, vrlo malo se ulovi današnjim zadružnim mrežama, koje su još sasvim primitivne. S pravom se očekuje, da će zadruga nastojati da nabavi nove, moderne ribarske sprave, a nadležne vlasti se mole, da se zauzmu za zadrugu, jer svaka pomoći bi doprinijela ublaženju teške ekonomске krize, koja je općenito poznata, a da i ne govorimo o njenim posljedicama u pasivnim krajevima sjeverne Dalmacije.

M. I.

Iz Stankovaca

Stankovci, 4. VIII. 1931.

Rad Sokolskog Društva. U našem mjestu pred par mjeseci osnovano je sokolsko društvo koje broji 80 članova, bez naraštaja. Otrag par dana povratio se je brat prednjak, koji je bio 13 dana kod naše župe u Šibeniku na pohađanju prednjačkog tečaja.

Marveni pazar na dan Veličke Gospe 15. kolovoza. Kao i prošle, tako i ove godine održava se veliki marveni pazar na dan Veličke Gospe dne 15. kolovoza t. g. u Stankovcima. Prošle godine uprkos ne vremenu pazar je bio dobro posjećen, pa se je moglo naći dobre stoke, tako da su vanjski trgovci bili potpuno zadovoljni.

Upotrebljenih prozora, kapaka i vrata prodajem pojedinačno i skupno uz vrto umjerene cijene. Obratiti se kod ŠIME ANTIĆ, Šibenik.

OGLAS JAVNE DRAZBE

Dana 22. VIII. prodavati će se na javnoj dražbi 1 luksusni i 2 teretna automobila „Ford“ u dobrom stanju. Informacije u kancel. Dra. J. Gazzari, Šibenik.

Mate Katalinić

ŠIBENIK

Trgovina svih vrsta suhih i uljenih boja, flrnaisa, lakova i kistova. Českog stakla ornamentalnog i običnog za prezore. Soboslikarska ličilačka i dekoraterska radnja. Lakiranje automobila sa „Ducco“ spritz aparatom.

JOSIP TARLE ŠIBENIK

Mješovita trgovina na veliko i malo

Utemeljena god. 1895.

Brzojavi: JOSIP TARLE.

Telefon br. 44.

Stipe Zorić, vrtlar

Šibenik
Poljana
Kralja Petra

Prodaja svježeg cvijeća, te raznih biljka u loncima. Solidna izradba nadgrobnih vijenaca kao vjenčanih buketa.

Također uređuje parkove.
CIJENE UMJERENE

GOSTIONA A. VATAVUK

ZAGREBAČKA ULICA

Uvijek dobro pečeni odojci i janjci na ražnju. - Toči se dobro šibensko vino.

U VATAVUKA UVIJEK DOBAR RUČAK

POMODNA RADNJA ANTUN PETRIĆ

— ŠIBENIK —

BOGATO SKLADIŠTE: šešira, kapa, štapova, kisobrana, košulja, gaća, ogrlica, kravata, rubaca, čarapa, rukavica itd. Veliki izbor dempera, poull-wera, maja te razne trikotaže. - Putnih kufera. - Izbor parfima i tijetnog sapuna te sve moguće galeranterije i sitnarije.

M. GRIMANI i ing. J. LJUBIČIĆ

Produzeće za telegrafiju, telefoniju i radiotehniku sistema WESTERN ELEKTRIC COMPANY, New-York (Standard Electric)

Telefoni automatski i manuelni, telefonske centralne. Telegrafske aparati, žice, kablovi podmorski i podzemni. Radio aparati za prijem i emisiju u svim tipovima i jačinama. Radiogoniometri, alarmni uređaji.

Sve stručne tehnične informacije besplatno, tražite ponude.

„SLAVIJA“

TVORNICA SAPUNA

Braća Ilijadica-Grbešić poč. Petra

ŠIBENIK

Proizvodi za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja: žuti, zeleni i bijeli. Prodaje se svugdje.

Međunarodno otpremništvo Josip Jadronja

Telefon br. 3-27. Brzojavi: Expediteur Jadronja

K. EVANGELISTA

naslj. N. ROSSI, Šibenik

Skladište gvoždjarije na malo i veliko te gradjevnog materijala.

Samo moderno i ukusno pokućstvo najlepši je ures svakog stana.

Najmodernije spavaće sobe, blagovaonice i ostale dijelove pokućstva od kavkaskog orahovog drveta, mahagonije i t. d. možete jedino najjeftinije dobiti kod opće priznatog tvorničkog skladišta, limenog i drvenog pokućstva

OTTO GRABOVAC

ŠIBENIK, ul. Frane Draganića

Posjetite skladište. — Tvorničke cijene.

— Tražite cijenik. —

Strojarska Mehanička Radiona
i Ijevaonica metala
S. Kordić - Šibenik

RADIONA

za popravke parobroda, parnih strojeva, automobila, motora, granika kompresora, turbina itd.

— Konstruiraju se propele od bronza. —

MONTAŽA

svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa, motora na brodove i čamce.

ŠIME ANTIC - Šibenik

Trgovina manufakturom robom

Veliki izbor platna za rublje, sefira, oxforda, trikotaže i t. d. uz najumjerene cijene.

ANTE FRUA

= ŠIBENIK =

Ulica Kralja Tomislava.

Skladište

D. M. C. i
TRIDENT
konca.

IVAN ALFIREVIĆ

Manufakturna trgovina

Kralja Tomislava ulica.

ima na lageru sve vrste manufakturne robe na malo i veliko. Cjene umjerene i podvorba kulantna.

Dr. MARKO TARLE ŠIBENIK
Komisijonalna prodaja žitarica i kolonijala.

TELEFON Br. 86.

Brzojavni naslov: KOMISOGEN

Najugodnija razonoda u
GRADSKOJ PIVNICI

Svaku večer koncertira
obljubljena kapela
SLAVKA pl. RAŠKAJ

Redovito baleti, solo plesovi
i raznovrsne varietetske atrakcije.

Vlasnik JOAKIM ŠTRKALJ Šibenik

NIKOLA STOŠIĆ - Šibenik

Zagrebačka ulica.

PEKARNA, i Trgovina mješovitom robom.

GRGO OLIVARI I DRUGOVI

građevno poduzeće
ŠIBENIK

Preuzimlje i izvršuje sve vrste građevinskih poslova najsolidnije i najkulantnije. Obavlja sve spadajuće tehničke radove, projekte i t. d.

Pokućstvo

iz centra domaće industrije, Osijeka, dobijete uz konkurentne cijene kod:
Stjepana Karković
ŠIBENIK

ZLATARSKA RADNJA

Ante Fantulin - Šibenik

Ulica Kralja Tomislava

Veliki izbor dragocijenjenih predmeta. Narodne dalmatinske izrade u zlatu i srebru. Popravke svake vrsti uz najniže cijene.

Petar Vulinović

Zagrebačka ulica —

Trgovina delikatesne i mješovite robe Uvijek svježi maslac. Preporuča se odlični kranjski kiseli kupusi. — Prodaja na veliko i na malo. —

DANTE-OVA BOŽANSTVENA KOMEDIJA „PAKAO“
sa 76 ilustracija slavnoga Dorè-a, 364 strane formata 35/27 cm. Preveo prof. Stj. Buzolić. - Luksusno uvezano u zlato. Komad D. 100. Preko 10 komada fko. poštarine.

Na otplatu po Din 20. — mjesечно
Sa naručbom treba poslati prvi obrok (20 D. unapred). Kod pošiljke zaračunava se pouzećem II. obrok i pošt. Naručuje se kod Tiskare E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Mate Pergin, Šibenik
rakotvorine, narodne radnje i umjetno cvijeće.